

The background of the entire page is a close-up, slightly blurred image of the European Union flag, showing the blue field with yellow stars.

Jak zgodnie
z **RODO** przekazywać
dane osobowe
za granicę

SPIS TREŚCI

Kiedy przekazujemy dane do państw trzecich	1
Kiedy ADO może przekazać dane osobowe do państw trzecich.....	2
Jak postąpić, gdy państwo trzecie żąda danych.....	7
Podsumowanie.....	8

RODO obowiązuje od 25 maja 2018 r. na terenie całej Unii Europejskiej, w związku z tym nie ma ograniczeń związanych z przekazywaniem do innych państw członkowskich tych danych osobowych, do których przetwarzania administrator jest uprawniony na podstawie przepisów ww. rozporządzenia. W praktyce jednak działalność administratora może być związana z przekazywaniem danych osobowych poza obszar UE.

Zgodnie z RODO przekazanie danych osobowych, które są przetwarzane lub mają być przetwarzane po przekazaniu do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, może nastąpić gdy:

- przestrzegane są inne przepisy RODO (zwłaszcza przepisy stanowiące podstawę do przetwarzania danych osobowych) oraz
- administrator danych osobowych lub podmiot przetwarzający (zwani dalej: ADO) spełnią warunki określone w rozdziale 5 RODO, w tym warunki dalszego przekazania danych z państwa trzeciego lub przez organizację międzynarodową do innego państwa trzeciego lub innej organizacji międzynarodowej.

Ileokroć stosujemy przepisy rozdziału 5 RODO, musimy każdorazowo myśleć o zapewnieniu, by nie został naruszony stopień ochrony osób fizycznych zagwarantowany tym rozporządzeniem.

KIEDY PRZEKAZUJEMY DANE DO PAŃSTW TRZECICH

Państwami trzecimi są państwa spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Tym samym, ADO nie jest ograniczony przez przepisy rozdziału 5 RODO, jeśli przekazuje dane do:

- któregośkolwiek państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub
- Islandii, Norwegii lub Liechtensteinu.

W przypadku pozostałych państw, w tym np. USA czy Szwajcarii, ADO powinien uwzględniać przepisy RODO ograniczające transfer danych osobowych.

Uwaga

Pamiętaj, że przekazanie danych do państwa trzeciego może nastąpić bez większych problemów np. poprzez wysłanie wiadomości e-mail czy też umieszczenie bazy danych na zagranicznym serwerze. Dlatego istotne jest opracowanie procedur zabezpieczających przed przypadkowym przekazaniem danych do państw trzecich, np. poprzez wysłanie bazy danych podmiotowi z USA przez nieprzeszkolonego w tym zakresie pracownika.

Nieprzestrzeganie zasad związanych z prawidłowym przekazywaniem danych do państw trzecich może wiązać się z nałożeniem na przedsiębiorcę maksymalnej kary przewidzianej przepisami, tj. kary stanowiącej 4% jego rocznego światowego obrotu.

KIEDY ADO MOŻE PRZEKAZAĆ DANE OSOBOWE DO PAŃSTW TRZECICH

RODO dopuszcza szereg przypadków, w których ADO może przekazać dane poza Europejski Obszar Gospodarczy.

Tabela 1. Dopuszczalność przekazania danych do państw trzecich

Możliwości	Opis
Możliwość 1. Decyzja Komisji Europejskiej	Decyzje Komisji dotyczące danych państw, wydane w oparciu o art. 45 RODO
Możliwość 2. Przekazywanie z zastrzeżeniem odpowiednich zabezpieczeń	a) bez zgody Prezesa UODO (art. 46 ust. 2 i art. 47 RODO)
	b) za zgodą Prezesa UODO (art. 46 ust. 3 RODO)
Możliwość 3. Dopuszczalność przekazywania w szczególnych sytuacjach	Szczególne sytuacje opisane w art. 49 RODO

1) decyzje Komisji

ADO może przekazać dane osobowe do państw trzecich bez żadnego specjalnego zezwolenia, gdy Komisja stwierdzi, że został zapewniony odpowiedni stopień ochrony danych osobowych przez:

- to państwo trzecie (lub terytorium) lub
- określony sektor lub określone sektory w tym państwie trzecim, lub
- daną organizację międzynarodową (której ADO zamierza przekazać dane).

Po dokonaniu oceny, czy stopień ochrony jest odpowiedni, Komisja może w drodze aktu wykonawczego przyjąć decyzję stwierdzającą, że dane państwo trzecie (lub terytorium, sektor czy też organizacja międzynarodowa – dalej zwane również państwem trzecim) zapewnia odpowiedni stopień ochrony w rozumieniu RODO. Ponadto, tego typu decyzje przyjęte przez Komisję przed obowiązywaniem RODO pozostają w mocy do czasu ich zmiany, zastąpienia lub uchylecia nową decyzją Komisji.

Wykaz państw trzecich, terytoriów i określonych sektorów w państwie trzecim oraz organizacji międzynarodowych, co do których przyjęto decyzję stwierdzającą odpowiedni stopień ochrony lub jego brak Komisja publikuje w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz na swojej stronie internetowej.

W związku z tym ADO powinien dokonać przeglądu, czy Komisja wydała taką decyzję w stosunku do państwa trzeciego, do którego zamierza on przekazać dane.

Dotychczas Komisja wydała odpowiednie decyzje np. w stosunku do Izraela (decyzja Komisji 2011/61/UE), Kanady (decyzja Komisji 2002/2/WE), Nowej Zelandii (decyzja Komisji 2013/65/UE) czy też Szwajcarii (decyzja Komisji 2000/518/WE). Nie ma natomiast na dzień dzisiejszy adekwatnej decyzji w stosunku do USA.

2) przekazywanie z zastrzeżeniem odpowiednich zabezpieczeń

W przypadku braku odpowiedniej decyzji Komisji Europejskiej, dane osobowe mogą być przekazywane do państw trzecich pod warunkiem zachowania odpowiednich zabezpieczeń, i pod warunkiem, że obowiązują egzekwowalne prawa osób, których dane dotyczą, i skuteczne środki ochrony prawnej. W niektórych przypadkach, pomimo zachowania tych zabezpieczeń, przekazanie danych powinno nastąpić na podstawie decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (dalej: Prezes UODO).

a) bez zgody Prezesa UODO

ADO nie ma obowiązku powiadamiania o przekazywaniu danych, jeżeli wdrożył odpowiednie zabezpieczenia, które mogą stanowić:

1. prawnie wiążące i egzekwowalne instrumenty między organami lub podmiotami publicznymi (np. umowa z organizacją międzynarodową);
2. wiążące reguły korporacyjne opisane w art. 47 RODO;
3. standardowe klauzule ochrony danych przyjęte przez Komisję;
4. standardowe klauzule ochrony danych przyjęte przez Prezesa UODO i zatwierdzone przez Komisję;
5. zatwierdzony kodeks postępowania zgodnie z art. 40 RODO (wraz z wiążącymi i egzekwowalnymi zobowiązaniami administratora lub podmiotu przetwarzającego w państwie trzecim do stosowania odpowiednich zabezpieczeń, w tym w odniesieniu do praw osób, których dane dotyczą); lub
6. zatwierdzony mechanizm certyfikacji zgodnie z art. 42 RODO (wraz z wiążącymi i egzekwowalnymi zobowiązaniami opisanymi w punkcie powyżej).

Wiążące reguły korporacyjne oznaczają polityki ochrony danych osobowych, stosowane przez tych ADO, którzy posiadają jednostkę organizacyjną na terytorium państwa członkowskiego UE, przy jednorazowym lub wielokrotnym przekazaniu danych osobowych administratorowi danych w co najmniej jednym państwie trzecim w ramach grupy przedsiębiorstw lub grupy przedsiębiorców prowadzących wspólną działalność gospodarczą. Wiążące reguły korporacyjne podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa UODO w drodze decyzji administracyjnej.

Powyższe reguły mogą zostać zatwierdzone pod warunkiem że:

1. są prawnie wiążące oraz mają zastosowanie do każdego z członków grupy przedsiębiorstw lub grupy przedsiębiorców prowadzących wspólną działalność gospodarczą, w tym ich pracowników, i są przez każdego z tych członków egzekwowane;
2. wyraźnie przyznają osobom, których dane dotyczą, egzekwowalne prawa w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych; oraz
3. zawierają w swej treści co najmniej wszystkie elementy określone w art. 47 ust. 2 RODO.

b) za zgodą Prezesa UODO

Prezes UODO, w drodze decyzji administracyjnej, może zezwolić na przekazanie danych osobowych do państw trzecich przy pomocy takich zabezpieczeń, jak:

- klauzule umowne między ADO lub podmiotem przetwarzającym a ADO, podmiotem przetwarzającym lub odbiorcą danych osobowych w państwie trzecim lub organizacji międzynarodowej; lub
- uzgodnień administracyjnych między organami lub podmiotami publicznymi, w których przewidziane będą egzekwowalne i skuteczne prawa osób, których dane dotyczą.

Do postępowania przed Prezesem UODO mają w tym wypadku zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

3) Dopuszczalność przekazywania danych w szczególnych sytuacjach

ADO może, pod pewnymi warunkami, przekazywać dane do państw trzecich nawet w przypadku braku odpowiedniej decyzji Komisji lub w sytuacji, gdy nie wdrożył on wymaganych przez RODO zabezpieczeń.

a) po spełnieniu warunków z art. 49 ust. 1 pkt a–g RODO

Tabela 2 przedstawia, jakie warunki należy spełnić, aby móc przekazywać dane do państw trzecich w szczególnych sytuacjach.

Tabela 2. Mapa wyjątków dopuszczających przekazanie danych do państw trzecich bez decyzji Komisji oraz bez wymaganych przez RODO zabezpieczeń

Warunek	Opis	Uwagi
Poinformowanie osoby, której dane dotyczą	Osoba ta ma zostać poinformowana o ewentualnym ryzyku, z którym – ze względu na brak decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony oraz na brak odpowiednich zabezpieczeń – może się dla niej wiązać proponowane przekazanie. Osoba ta musi udzielić wyraźnej zgody na przekazanie.	Ograniczenia te nie dotyczą działalności prowadzonej przez organy publiczne w ramach wykonywania przysługujących im uprawnień publicznych.
Wykonanie umowy	Przekazanie jest niezbędne do wykonania umowy między osobą, której dane dotyczą , a ADO lub do wprowadzenia w życie środków	

	przedumownych podejmowanych na żądanie tej osoby.	
Działanie w interesie danej osoby	Przekazanie jest niezbędne do zawarcia lub wykonania umowy zawartej w interesie osoby, której dane dotyczą, między ADO a inną osobą fizyczną lub prawną.	
Działanie w interesie publicznym	Przekazanie jest niezbędne ze względu na ważne względy interesu publicznego.	Interes publiczny musi być uznany w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, któremu ADO podlega.
Zarządzanie roszczeniami	Przekazanie jest niezbędne do ustalenia, dochodzenia lub ochrony roszczeń	brak
Ochrona żywotnych interesów	Przekazanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, których dane dotyczą, lub innych osób, jeżeli osoba, której dane dotyczą, jest fizycznie lub prawnie niezdolna do wyrażenia zgody	brak
Przekazanie informacji z ogólnie dostępnego rejestru	Przekazanie następuje z rejestru, który zgodnie z prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego ma służyć za źródło informacji dla ogółu obywateli i który jest dostępny dla ogółu obywateli lub dla każdej osoby mogącej wykazać prawnie uzasadniony interes – ale wyłącznie w zakresie, w jakim w danym przypadku spełnione zostały warunki takiego dostępu określone w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego	Przekazanie nie może objąć całości danych osobowych ani całych kategorii danych osobowych zawartych w takim rejestrze. Jeżeli rejestr jest dostępny dla osób mających prawnie uzasadniony interes, przekazanie następuje wyłącznie na żądanie tych osób lub gdy mają one być odbiorcami danych.

b) bez spełnienia warunków z art. 49 ust. 1 pkt. a–g RODO

Jeżeli przekazanie danych nie może się również opierać o przesłanki wskazane w powyższej tabeli, wówczas dane można przekazać do państw trzecich wyłącznie w przypadku gdy przekazanie:

1. nie jest powtarzalne;
2. dotyczy tylko ograniczonej liczby osób, których dane dotyczą;
3. jest niezbędne ze względu na ważne prawnie uzasadnione interesy realizowane przez ADO, wobec których charakteru nadrzędnego nie mają interesy ani prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, a ADO ocenił wszystkie okoliczności przekazania danych i na podstawie tej oceny zapewnił odpowiednie zabezpieczenia w zakresie ochrony danych osobowych.

Informacje o przekazaniu i o ważnych prawnie uzasadnionych interesach realizowanych przez ADO powinny ponadto zostać zawarte w klauzulach informacyjnych wymaganych na podstawie art. 13 i 14 RODO. Wymóg ten nie dotyczy działalności prowadzonej przez organy publiczne w ramach wykonywania przysługujących im uprawnień publicznych.

Uwaga

ADO lub podmiot przetwarzający muszą dokumentować ocenę okoliczności przekazania danych oraz wdrożone w związku z tym zabezpieczenia odpowiednio w rejestrze czynności przetwarzania danych lub w rejestrze wszystkich kategorii czynności przetwarzania.

JAK POSTĄPIĆ, GDY PAŃSTWO TRZECIE ŻĄDA DANYCH

W praktyce może się zdarzyć sytuacja, w której to państwo trzecie, za pośrednictwem swych organów, żąda od ADO przekazania konkretnych danych osobowych. Takie żądanie może zostać wystosowane w ramach wyroku sądu lub trybunału czy też decyzji organu administracyjnego państwa trzeciego. RODO ogranicza powyższą możliwość, stanowiąc, że tego typu żądania mogą zostać uznane lub być egzekwowalne wyłącznie, gdy opierają się na umowie międzynarodowej obowiązującej między wzywającym państwem trzecim a Unią lub państwem członkowskim. Dlatego też ADO nie powinien bezrefleksyjnie stosować się do każdego takiego wezwania. Ponadto, w takim wypadku, przy przekazaniu danych, ADO powinien przestrzegać przepisów rozdziału 5 RODO.

PODSUMOWANIE

Aby przekazywać dane do państw trzecich:

- zwróć uwagę, czy jest ono dopuszczalne decyzją Komisji;
- jeżeli nie – wdroż zabezpieczenia opisane w art. 46 RODO, przy czym sprawdź, czy wdrożone zabezpieczenie wymaga zatwierdzenia przez Prezesa UODO na podstawie art. 46 ust. 3,
- jeżeli nie wdrożyłeś ww. zabezpieczeń, sprawdź, czy przekazanie danych może mieć miejsce na podstawie przesłanek opisanych w art. 49 RODO.

Ponadto, w celu zapobiegania przypadkom niechcianego transferu danych do państw trzecich, poinformuj swój personel o ograniczeniach w tym zakresie (np. poprzez zorganizowanie szkolenia). Niedopuszczalna jest bowiem sytuacja, gdy baza klientów zostaje wysłana przez nadgorliwego pracownika bez naszej wiedzy podmiotowi podającemu się za właściciela call-center np. w Indiach.

Podstawa prawna:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych),
- ustawa z 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1000),
- ustawa z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1257).

Autor:

Marcin Sierpień, specjalista w zakresie ochrony danych osobowych

STOPKA REDAKCYJNA

Redaktor: Joanna Banasiak-Lach

ISBN: 978-83-269-7790-9

E-book nr: 2HH0807

Firma: Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

Adres: 03-918 Warszawa, ul. Łotewska 9a

Kontakt: Telefon 22 518 29 29, faks 22 617 60 10, e-mail: *cok@wip.pl*

NIP: 526-19-92-256

Numer KRS: 0000098264 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, Sąd Gospodarczy
XIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy. Wysokość kapitału zakładowego:
200.000 zł, Nr rejestrowy BDO: 000008579

Copyright by: Wiedza i Praktyka sp. z o.o. Warszawa 2018